

Fjellvåken

Medlemsavis for Troms Turlag • nr. 1 - 2020 - 42. årgang

**Fokus på skredfare
Skitur Piilolaleden-Ivalo
Senjabu**

Naturopplevelser for livet

Troms Turlag

Fokus på skredfare

Vi har hatt mange alvorlige skredulykker i Troms de siste årene.

Alle skredulykkene er en stadig påminnelse om at vi må bli enda bedre til å ta de rette valgene. Vi er mange som gjennom årene har gått rundt på fjellski og etter hvert med Rando-utstyr i til dels bratt terreng. Vurderingen av skredfare var ofte mangelfull. Jeg har spesielt i tankene mange turer til Middagstinden på Kattfjordeidet på Kvaløya. Der har jeg vandret mange ganger og fulgt den samme traséen. Jeg har ikke tatt med i vurderingen at fjellsiden opp mot toppen er en stor terrengfelle. Det var en alvorlig tankevekker da et stort skred raste ut i 2012. En tragisk ulykke med dødelig utfall. For meg ble dette et vendepunkt. Mange turer ble revurdert etter den ulykken.

I 2017 arrangerte fjellsportgruppa i Troms Turlag landets første skredvettdag. Målet var å øke bevisstheten og kunnskapen om skred, og hvordan man ferdes trygt og aktpågivende i terrenget. Dette har nå blitt en nasjonal satsing.

Toppturer vinterstid har blitt en folkesport. Utstyret blir stadig bedre og det åpner opp for at flere tester det ut. Men ferdsel i

vinterfjellet stiller også høye krav til deg. Å ta ansvar for egen sikkerhet på tur, er en grunnleggende del av norsk turkultur. Det er mange som trenger både en innføring og en oppfrisking av kunnskap.

I de aller fleste tilfeller der folk omkommer i skred, er det de selv eller andre i turgruppa som er årsak til at skredet utløses. Det gjelder å kunne gjenkjenne hva som er skredfarlige områder og ta gode veivalg. Dersom ulykken først er ute, kan trening og kunnskap om ulike søke- og redningsmetoder redde liv.

Etter ulykken i Vesterålen i november 2019, der styreleder i Vesterålen Turlag ble tatt av skred, er det skrevet en grundig rapport. Det er brukt mye ressurser på å få kartlagt det som skjedde, blant annet ved å organisere befaringsammen med NVE (Norges Vassdrags- og Energidirektorat). Flere av turdeltakerne har skrevet omfattende rapporter fra ulykken, og læringsmomenter har vært drøftet. Heldigvis hadde denne ulykken et lykkelig utfall. Troms Turlag og andre lag i DNT familien vil diskutere rapporten slik at vi kan ta del i læringen.

Forslagene handler om alt fra informasjonen på UT.no og på våre nettsider, om eventuelle farer på vei til DNT's hytter på

vinterstid, til krav om utstyr og kompetanse på fellesturer og formidling av kunnskap om ferdsel i vintersesongen.

Vi vil gjøre det vi kan for å bidra til å trygge ferdselen i vinterfjellet, både i egen organisasjon og utenfor. Vi tar med oss læring både når det kommer til veivalg, sikkerhetsutstyr og tydeligere informasjon i våre kanaler.

Det blir til slutt en vurdering om hvor langt man skal gå i å kommunisere farer. Dels fordi lista aldri vil bli uttømmende, og det er alltid vurderinger som turgåerne selv må gjøre. Rollen vi imidlertid kan påta oss, er å legge til rette for at folk finner gode verktøy og selv kan foreta de vurderinger som er nødvendige.

Varsom.no er en nyttig WEB-side for oss som vandrer i terrenget. Under Varsom.no/Snøskredskolen/Skredterreng er det også en link til «KAST» – klassifisering av skredterreng. KAST er utviklet av NVE og gir mye informasjon. Det er også linker til kart der skredterreng er delt in i 4 klasser. Dette kan være et nyttig verktøy. Men som man ser av nettsidene til KAST tas det forbehold om bruken. Alle må selv gjøre sin vurdering.

Varsom RegOps er også en nyttig app. Den hjelper deg å planlegge trygge turer. Der kan man se registreringer av skred som andre har lagt inn og man kan legge inn egne observasjoner.

Søkeutstyr har lenge vært en naturlig del av utstyret når man er på topptur. Etter ulykken i Vesterålen er det et spørsmål om slikt utstyr også bør være en del av utstyret når man går mellom våre hytter. Det er traséer mellom hyttene våre som kan være utsatt under spesielle værforhold. Jeg kommer iallfall til å vurdere skredutstyr også på slike turer. Søkestang og spade vil bli en del av sikringsutstyret på mine egne turer og kanskje også skredsøker.

Troms Turlag ble tildelt skredforebygg-

ende midler fra Troms Fylkeskommune ved årsskiftet. Vi har diskutert hvilke tiltak som vil treffe best og som gir best effekt. Troms Turlag har gjennom tidene vært forsiktig med å merke vinterløyper og å skilte mulig skredfare fordi fravær av skilting da kan gi falsk trygghet.

Vi er kommet til at vi enkelte steder likevel kan sette opp generelle skilt av typen: «HAR DU VURDERT SKREDFAREN ?». Dette må gjøres på flere språk. Så kan vi henvise til turlagets hjemmesider og UT.no med utfyllende tekst om skredfare og linker til nettstedet og kart som viser potensielt skredterreng. Uansett modeller vil man måtte ta forbehold.

Vi kan også vurdere å henge opp lokaltilpassede kart på hyttene som også kan legges ut som nedlastbare pdf-er for hver hytte eller trasé.

En litt annen utfordring er sørpeskred. Utsatte områder framgår ikke nødvendigvis av ordinære skredkart. Det er var et slikt skred som gikk på Likkamoen 17. mai/helga 2010, og ødela brua der. I tillegg ble opptil 40 cm tjukke bjørkestammer knekt som fyrstikker. Det var denne type skred som også ramma folk fra Brurskanken Turlag i Mosjøen samme helga, og hvor 4 mennesker omkom. Det er ekstremt vanskelig å kartlegge hvor alle slike skredfarer finnes i vårt løypenett. Og dette er farlige skred med stort skadepotensial, spesielt nå som klimaet er i endring.

Med skredvettdag og flere skredkvelder i løpet av sesongen blir vi stadig bedre til å vurdere farene. Men vi må være ydmyke og ha stor respekt for utfordringen med skred. Likevel må vi ikke bli skremt fra å ferdes i naturen. De fleste vinterdagene er man trygg i fjellet.

Av Arnulf Sørum, styreleder TT

Fjellfisk

Kortreist og god turmat

Jeg er innflytta trønder og har bodd i Tromsø siden 1980. I løpet av de siste ca. 40 årene har jeg og min familie vært jevnlig brukere av Troms Turlags hytter. De fleste turene har gått til områdene innafor Signaldalen, Rostadalen og Dividalen over mot Altevann. På turer på vårvinteren og sommeren har vi alltid hatt med utstyr for å fiske etter ørret og røye. Provanteringa har tatt høyde for at minst ett middagsmåltid (gjerne flere) burde bestå av selvfiska fangst. Fiske er en morsom aktivitet som passer alle aldersgrupper bortsett fra de aller minste. Det er også positiv utnyttelse av en ressurs som de fleste steder er underbeskatta.

Vi står nå foran vinter- og vårsesongen. Hvorfor ikke ta med enkelt fiskeutstyr i sekken/pulken for å spe på kosten med selvfiska fjellfisk? Det er ikke all verden av utstyr som trengs. For å fiske lovlig på statsgrunn må alle over 20 år løse fiskekort. På privat grunn fisker du gratis inntil fylte 16 år. For statsgrunn kan fiskekort kjøpes på nettet. Logg inn på iNatur.no og velg kommune eller region og korttype. Det kan velges mellom dags-, ukes- og sesongkort. Enkeltpersonskort eller familiekort. Prisene er ikke avskrekkende.

Hva trengs av utstyr?

Jeg vokste opp med å bruke ei enkel pilkestikke laget av en bjørkekvist eller ei trestikke. Til snøre brukte vi solid svart bjønntråd.

Snørelengden ble tilpassa dybden der og da. Enkel markkrok og mark gjorde nytta. I dag er det mer avansert utstyr som brukes. Ei pilkestikke med enkel snelle der en brems utras på stor fisk med peke- og tommelfinger duger de fleste steder. Der det er sjanse på større fisk foretrekker mange å ha ei pilkestikke påmontert ei lite multiplikatorsnelle med justerbar brems eller en liten haspelsnelle. Til snøre brukes nylon eller fireline. Dimensjonen må tilpasses størrelsen på den fisken en skal prøve seg på. 0,25 millimeter er normalt nok i vanlig nylon. Der det er muligheter for grov fisk på flere kilo økes snøretykkelsen til 0,40 eller mer. Det finnes også spesielle isfiskesnører. I dag er det et stort antall pilkeskjeer å velge mellom. Jeg bruker gjerne nokså store skjeer i kobber og rødt eller messing/sølv/rødt. Under pilkeskjea har jeg en fortom på ca. 10 cm. I enden av denne har jeg en markkrok dersom jeg fisker med mark. Er agnet maggot eller akkar (blekksprut) bruker jeg en maggotkrok. Noen fortrekker det som kalles mormyshkakroker, men det har jeg ingen erfaring med. Ved fiske etter røye bruker mange en opphenger påmontert ei flue eller nymfe. Den kan monteres ovenfor pilken eller på fortommen. Ofte tar fisken opphengeren fremfor hovedagnet. Fisken tiltrekkes gjerne av lys. I de senere år har flere begynt å bruke lys/blink ved eller på pilkeskjea.

For å få hull i isen må en ha tilgang til en isbor med diameter 12-15 cm, der det er skikkelig storfisk opptil 20 cm. Alternativet til å

Mathias har berga middagen med en røyekubbe på 2,7 kg.

ha med seg egen isbor er å satse på å få låne av andre fiskere dersom en skal fiske bare en dag eller to og en har tilhold ved ett vann der det erfaringsmessig er mange andre fiskere. På slike vann er det normalt ledige, eldre hull som f.eks kan tas opp med en stor samekniv. Dette kan spare tid og gir mindre vekt i oppakningen. Ellers må en ha med seg ei isause, liggeunderlag og gjerne en fjellduk/jervenduk som en legger over seg når en har lagt seg ned for å fiske. Dersom en fisker på grunt vann, vil en da kunne drive «kikkefiske» og se all fisk som kommer inn i synsfeltet rundt agnet. Dette er absolutt mye mer spennende enn å fiske «i blinde» på dypt vann. Noen foretrekker å sette opp telt ute på isen og bore fiskehull i ytterteltet. Da er en skjerma for vær og vind og har gunstige lysforhold for kikkefiske. Den ivrige kan fiske hele døgnet i et slikt telt.

Hvordan lokke fisken til hugg?

For å lokke fisken bort til agnet må det bevegges opp og ned med uregelmessige rykk avløst av korte perioder der agnet får henge mer eller mindre i ro. Fisk 20-50 cm over bunnen i starten, dersom dette ikke gir uttelling prøves i ulike høyder over bunnen. Røya vil gjerne ta bevegelig agn. På ørret kan ståsnøre med stillestående agn fungere vel så bra. Fordelen ved kikkefiske er at en ser all fisk som kommer inn mot agnet og kan tilpasse bevegelsene i forhold til om fisken er forsiktig eller aggressiv. For bedre å se bunnen kan en slippe ned litt knust eggeskall . Å la pilken dunke i botn enkelte ganger kan i blant trigge fisken til å bite. Noen bruker å mate hullene før de starter fisket eller på natta før for å lokke fisk til seg. Til mating brukes mye rart – reker, mais, ost, akkarbiter og lakserogn.

Mor og barn i fiske. Trollvatnet.

Isfiske på Trollvatnet.

Kle deg godt!

Det er viktig å kle seg etter været. Isfiske i februar-april krever at en er godt kledd. Ull innerst, dunplagg og vindtette plagg ytterst. Er det kaldt foretrekker noen å kripe ned i en fjellduk, noen bruker i tillegg sovepose inne i fjellduken dersom der er svinkaldt. På føttene kan det være lurt å ha katanker med militære overtrekksstøvler eller egne vanntette isfiskestøvler som alternativ til skisko. Skisko duger ikke når det er overvann i mai - juni. Blir du kald eller våt på føttene, holder du ikke ut lenge nede på isen. Hold fingrene varme med ullvotter eller fingervanter med avkutta tommel - og pekefinger.

Hvor og når lønner det seg å fiske?

Jeg fisker gjerne der jeg vet at det er grunner eller i kanten av marbakken. Å studere flyfoto på Norgeskart på nett før turen kan være smart dersom en ikke kjenner vannet en skal fiske i. Fisking ved holmer og i sund kan også være smart å prøve. Fisker en i ukjent vann, kan det være greit å se hvor andre fisker eller hvor det er hull etter tidligere fiske.

Jeg har i mange år fisket på tider på døgnet som anbefales som beste fisketid på GPS-en. Det blir gjerne ei lang økt på tidlig morgen og ei på ettermiddag/tidlig kveld. Mange har erfart at fisket er best i forkant

Trollvatnet, Tromsø. Ingunn og jentene.

Glad isfisker på Vuoma.

Fiskeutstyr og fangst. Rundvatnet i Skaktardalen.

Artikkelforfatteren på Vuoma en godværsdag i mai.

av fullmåne. En ting er sikkert – fjellfisken er lunefull og bettet kan variere betydelig. Det gjelder å være på rette plass til rette tid.

Hva gjør vi med fangsten?

Fisken bør sløyas og blodranda tas ut innen et par timer. Er det mildvær og solsteik, grav fisken ned i snøen. Fisken er best dersom den fortæres samme dag eller dagen etter. Stek fileter i panne med godt smør og nyt den med agurksalat, rømme/smør og potet. Alternativt kan fiskestykkene trekkes i lett salta kokende vann og serveres med samme tilbehør.

Og skulle du være så heldig å få så mye fisk at du må ta noe med ned til bygds: Grav fisken inn i ei snøfonn fram til avreise og ved uttransporten legger du de i en solid plastpose eller plastboks eller –bøtte på toppen av ryggsekken eller i fjellpulken. Det er enklere å få med seg det utstyret du trenger til å fiske, bl.a. en isbor og en snøspade hvis du har pulk.

God tur, skitt fiske og god appetitt.

Tekst og foto: Øystein Overrein

18. – 26. mars 2017

Skitur Piilolaleden-Ivalo

Vaggatem-Nellim ca. 55 km

Nellim-Ivalo ca. 45 km

Vi damene i vennegjengen har tradisjon med en lengre skitur pr vinter. Været, snøforholdene og logistikken avgjør turmålet. Denne turen ble til etter inspirasjon fra Kirsti Vikhammer og hennes turfølge som gikk den 2 år tidligere.

Norwegian fløy oss til Kirkenes. Spenningen består alltid i hvor tunge pulkene er. Som vanlig var de i overkant tunge. Etter litt ompakking og stor velvilje passerte de på 25 kg. Tett snøvær i Kirkenes medførte sirkling i ½ time med info om at de ville gjøre ett forsøk til. Kom oss ned i «ei luke». Men det snødde friskt videre hele dagen, kvelden og natta!!

Hadde bestilt hytte på Vaggatem camping i Pasvik og eieren Atle henta oss i en Subaru stasjonsvogn. Vi var 3 damer og 3 pulker + ski, så kreativitet og stabling måtte til. Fikk avtalt en tur innom Sportsforretning for innkjøp av bensin til kokeapparatet. Deretter supplerte vi matbeholdningen før to timers biltur til hytta i Vaggatem. Betalte 600 + 1700,- «2017-kroner» for hytta og transporten. Det snødde og blåste hele veien.

Vi måtte oss inn og før kvelden var omme hadde vi nytt en Balder, biff og rødvin mens snøen lavet ned og vinden ulte. Det skal vi ha: vi flottes oss når vi kan.

Vaggatem – Ellenkoia ca 17 km

Ellen til Ellen-koia er en gammel drøm. Starta kl.11 og fulgte først veien i ca.to km. Så starta grynninga. Det var kommet ca 20-30 cm nysnø som holdt oss i ånde da vi

tok av på en ubrøyta skogsbilvei. Pulkene grov seg ned og velta stadig vekk. Det ble mye fram og tilbake for å rette opp pulkene og laste om. Været var nå klart og sola gnistret i snøkrystallene. Ellen-elva var åpen og stemningen ble nesten litt vårlig. 2-3 km før Ellen-koia møtte vi på et skispor og vi fikk litt bedre framdrift. Ankom hytta ca.kl.18. De fire danske menn som var der organiserte seg raskt om så alle fikk sengeplass. Men en av mennene valgte å sove ute sammen med de fire hundene. Fantastisk med de åpne koiene som har ved og kokemuligheter.

Ellenkoia – Piilolakoia ca 4-5 km

Ble vekket med nytrukket kaffe kl.07. Mennene pakket og brøt opp. Vi roet litt ned og nøt stedet før vi starta grynninga over Ellen-vannet. Det ble mere grynning, løfting, ompakking og fram og tilbake. Fant ikke merking eller tegn på sti. Orienterte i småkupert/flatt terreng med furuskog og over myrer. Så og hørte en orrfugl, ellers lite liv. Hadde opprinnelig en plan på å gå til Piilolahytta, men brukte 5 timer på 4-5 km så vi tok inn på Piilolakoia. Koia var enkel med to brisker og ei nedfellbar køye. Koia var opprinnelig bygd som vakthytte for politiet og forsvaret, men er frigitt til friluftsliv i dag. Vi fylte opp koia med pulk-bagene, klær og sko. Kyllinggryte og rødvin på menyen. Etterpå ble det 3-manns vist med «tilrop».

Piilolakoia – Piilolahytta ca 4 km

Ny dag med grynning i løssnøen og utfordring med pulkene. Klatret over

Inga i front, Ella følger på.

Piilolaporten, som er et reingjerde som ble reist langs grensa på slutten av 50-tallet. Porten var eneste lovlige sted å krysse grensa. Men i dag er det fri ferdsel. Fant sti-merkingen men den var veldig vanskelig å se. De var satt lavt som blå pinner eller blå trebiter i trærne. Så en flokk lappmeiser i trærne. Nydelig dag med sol, men vi brukte 5 timer på etappen. Piilola-hytta ligger ved Piilola gård som var i drift lenge etter krigen. I dag brukes det som fritidssted. Piilola-hytta er en av de mange åpne ødehyttene i Finland. Vi møtte en mann der som pekte veien til hytta. Han så at vi slet med snøen, så han kjørte opp siste stykket til hytta med scooter. Deretter kjørte han spor til løypa mot Nellimi. Stor hytte med fire senger. Nøt en kaffekopp i sola før vi spiste saltkjøtt og kålstappe med en liten klunk akevitt. Hadde mobildekning og fikk sendt melding til familien.

Piilolahytta – Nellimi. Ski-distansen 25 km. Bil 15 km

Dagens etappe var merket scooterløype over mange vann og myrer i lange strekk og gjennom furuskog. Nydelig dag og topp føre. Rasta ved et tilrettelagt skydd ved Nuattamajervi. Åpen elv. Så lavskrike, ørn og masse spor av rein. Litt snøvær utpå ettermiddagen. På veienden var det mobildekning. Kontaktet Nellimi hotell og bestilte henting. De kunne komme etter 1,5 time så vi fortsatte å gå langs veien. Sjåføren kom i en liten bil og måtte sette igjen både ski og pulker og transportere oss i to omganger. Sein ankomst, men fikk oss et rom for natta. Badstu og dusj toppet dagen. Stedet var fullt av nordlysturister og med mye aktivitet.

Lav sol.

Nellimi-Inari-sjøen ca.15 km

Gikk ned til sjøen og fulgte scooterløypa retning Ivalo. Valgte ei kortere rute enn planlagt pga tida og masse overvann på sjøen. Underveis snødde det tettere og tettere med våt snø. Møtte noen scootere og et hundesledefølge. Etter ca 15 km fant vi en holme hvor vi valgte å telte. Fikk laga bål og tørket klærne mens vi nøt Drytech, kaffe og kake. Tre stk i 3-mannstelt og masse utstyr er i knappeste laget. Men alle sov ca. 9 timer.

Inari-sjøen – Ivalo ca 30 km

Fulgte sporene over lange etapper med uendelige sjøer. Møtte kun en mann (med lange støvler) som trakk et pulkbrett. Ellers var det en og annen scooter. Krysset en vei og ei myr før vi kom ned på elva som ledet helt inn til Ivalo. Ankom Hotell Kultahippu i skumringen ca kl.20. Fikk det siste ledige rommet. Det viste seg at det var isfiske-konkurranse på elva neste dag. Derfor var det liv og røre med mye folk. Vi fikk en hyggelig dag som tilskuere under isfiskekonkurransen.

Ivalo – Karasjok

Rutebuss fra Oulo med avgang fra Ivalo kl.16.25 er framme i Karasjok kl.17.45. Det

kostet 30 Euro + 5 Euro for pulken. Sjåføren gasset på over fokkskavler og i svinger og lå i hekken på annen trafikk, så bussturen ble en påkjenning. Ei dame kunne fortelle at sist hun kjørt med han, hadde de havna i grøfta!! Men det kan så fort gå godt...

Herfra venter nye eventyr. Inga reiser hjem med fly. Men veien er stengt på grunn av uvær. Flyet blir kansellert så hun får ei ekstra natt i Lakselv. Ella og jeg skal gå over Finnmarksvidda – i motvind. Men tannpine oppholder oss et ekstra døgn i Karasjok.

Tenker jeg sparer den historien til en annen gang. Anbefaler Piilolaleden eller andre ruter i Inari-området. Der er et nettverk av øde-stuer å vandre mellom. Kalkuler med alle slags eventualiteter som vind, snø, tusen laaange sjøer, overvann, harakirisjåfør, helseplager etc. Samt at det kan være krevende å lete seg fram på samisk eller finsk. Kart over Finland var heller ikke enkelt å få tak i. Bør bestilles i god tid i forveien. Lover dere allikevel masse moro, fin natur og spennende kultur-opplevelser!

Inga Segtnan, Ella Koren og Ellen Marie Ingulfsvann.

Tekst og foto: Ellen Marie Ingulfsvann

Ellen ved Ellenkoia.

Inga og Ella diskuterer veivalg.

Kart over Pillolaleden.

Teltleir i skogen.

Turfølget fremme i sivilisasjonen.

Senjabu

Senjabu i vinterdrakt. Foto: Svein Heitmann.

Av Jorunn Møkved

Ved årtusenskiftet var Senja Turlag på leiting etter hyttetomt. Det var ikke enkelt: Ånderdalen nasjonalpark var opprettet. Reineierne hadde rett til beiteområder for dyrene sine. Hyttetomter var ikke å oppdrive.

Familien Lund hadde på 1980-tallet bygd hytte i Svandalen, denne ønsket Terje Lund nå å selge. A.W.Teodorsen i Troms Turlag var på denne tida også engasjert i DNT sentralt. Kortversjonen er at Arne Wilhelm snakka med Olav Thon om støtte til hyttekjøp. Telemarkingen sa at han støttet hyttebygging gjort på dugnad, men å støtte kjøp var han ikke interessert i. Han tenkte seg likevel om, fant ut at det var en viktig han-

del og tilbød å gi et beløp som var nesten halvparten av kjøpesummen.

Senjabu ble offisielt åpnet 22 juni i 2002, sjølsagt av Olav Thon. Da han ved samme anledning så at det allerede var kommet ny, solid ytterdør, trakk han fem tusen kroner rett opp av bukselomma. En ekstra skjerv hadde han alltid råd til.

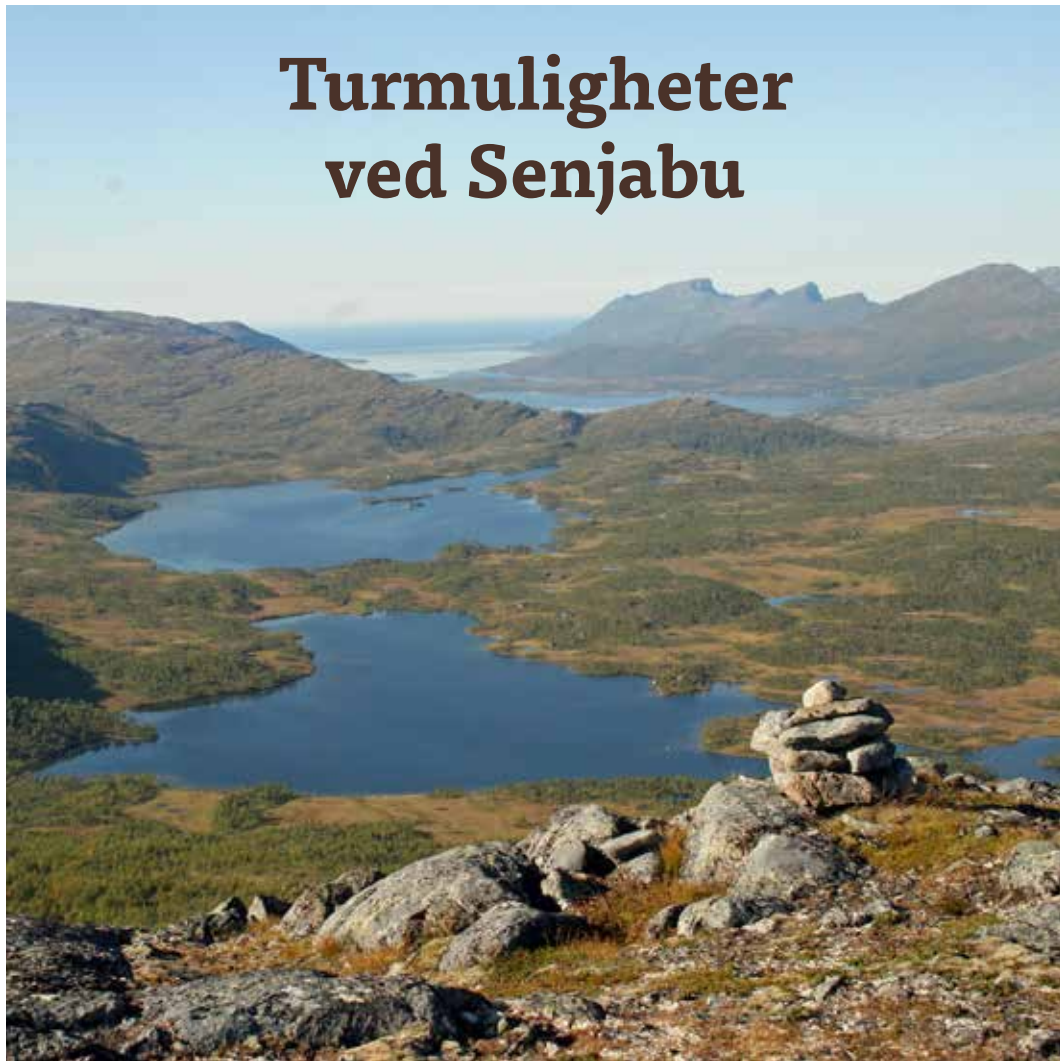
Og innvielse ble det!

Senjabu ligger like ved bilveg og har en liten parkeringsplass. Det er åtte sengeplasser i hytta, fordelt på to soverom og stue.

Fra høsten 2020 er det innført booking-system. Det innebærer bl.a at man slipper å komme til overfylt hytte. I tillegg er man sikra at folk betaler. Besøkstallene er gode, og de øker, både sommer og vinter.

Kilde: Alf Brustad

Turmuligheter ved Senjabu

Svannova litt lenger inn i Svandalen (mot Senjabu).

Tur 1, 2 og 3 beregnes til 3-4 timer tur/retur med middels gangfart fra hytta. Tur 4 tar 4-6 timer.

Tur 1: Fra Senjabu er det merket rute, «Senja på langs». Fra hytta gjennom Trondalen med retur til hytta igjen. **Dette er kun en SOMMERTUR på grunn av fare for skred i den trange Trondalen.**

Tur 2: Fra Senjabu, følg «Senja på langs»-merkinga over myrene i sørvestlig retning, ta av fra stien ved første litt større bekk (før

Bratthaugen. Senjabu ligger ved vatnet midt i bildet.

Barstindkneet utafor Senjabu.

Trondalselva), gå sørover og opp til 344 moh. Her får du flott utsikt over Svandalen.

Tur 3: Kryss bilveien og gå i nordøstlig retning opp til Hundborhaugen 378 moh. Gå videre i samme retning opp til Brattahaugen 730 moh. Her får du flott utsikt over store deler av Senja. I nord ser du ned i Sør-Heggedalen, med Istindan ruvende rett bak, i sørøst ser du Rubbestadfjellet og nærmest i sørvest, ser du de tre Svanfjellene.

Tur 4: Samme utgangspunkt men nå går du over Trondalselva og opp ca. 100 meter. Her, ved merkinga i Lappedalen tar du av og går nord, nordøst ned Spekelvaksla og krysser bilveien. Følg så merkinga innover Sør-Heggedalen. Nyt utsikta ☺

Tur 5: Turen til Svanfjellene vil være en svært lang dagstur fra hytta. Har du egen

Ranaksla. Utsikt mot yttersida og Husfjellet.

bil tilgjengelig, kan du kjøre til Kaperdalen, følge merket rute opp og innover Svanfjellene.

Tekst: Siw Kristin Solbakken Løvaas
Foto: Kåre Norum

Utsikt fra Tredjefjellet og sørøstover mot Andrefjellet og Solbergfjorden. Kapervatnet til høyre på bildet.

Ånderdalen nasjonalpark

Nasjonalparken ble opprettet i 1970. Den ble utvida i 1975 og 2005. Formålet var å ta vare på et mangfoldig nordnorsk kystlandskap. Nasjonalparken strekker seg fra Tranøybotn med furuskog, vatn, stryk og elver til skrint snaufjell og storhavet.

Nasjonalparken er en av de minste i landet, men det er store variasjoner i naturtyper. Dette gjør at både kyst- og fjellfugler finnes her. Det er flere fiskevatn hvor det finnes både røye og ørret.

I de nedre deler av parken er det rikt planteliv, også noen sjeldne arter. Når man kommer 100 moh., er det bjørkeskogen som

overtar. 300 moh. er det lyngheier med bær og lyng. Åndervatnet ligger midt i parken og er omkranset av Skoglifjellet, Kaperfjellet og Kvænan.

Sjøsamer bodde på øya fra 1600-tallet. De brukte Ånderdalen til jakt og fiske. De skal ha vært gode bjørnejegere, derfor ble de kalt «skytterfinner».

Seinere kom reindriftssamer med flokkene sine og slo seg ned på Senja.

Man tror at navnet Ånderdalen kommer av «ondur», som betyr ski. Det kan hende at dalen den gangen bare var tilgjengelig om vinteren.

Kilde: «På tur i Troms»

26. – 30. august 2019

Veterangruppa på tur i Femundsmarka

Vi var 13 forventningsfulle veteraner som tok fly til Røros. På Røros gikk fra flyplassen til Bergstaden hotell i stekende «sommervarme».

Bjarne, Hanna og Svanaug sluttet seg til oss på Røros, de hadde kjørt/reist dit på egen hånd. Ettermiddagen/kvelden ble benyttet til å se oss om i Bergstaden.

Kvelden ble avsluttet med lokal mat på Berkel.

Neste morgen, tirsdag, tok vi buss fra Røros til Synnervika, Femunden. Vi hadde fått tilbud fra busselskapet om å bli hentet på hotellet, noe vi selvfølgelig takket ja til.

I Synnervika gikk vi ombord i båten Fæmund II. En «koselig» gammel båt. I strålende vær tok den oss sørover Femunden til Revlingen – båtturen var en opplevelse.

Fra Revlingen gikk vi fire kilometer til DNT-hytta Svukuriset som ligger på østsiden av Femunden ca 830 moh. Det var grusvei helt frem til hytta. Vi var overrasket over hvor mye steinur det var i området.

På Svukuriset fikk vi servert lunsj etter ankomst, den spiste vi ute på hyttetunet i nydelig vær.

Noen av oss gikk ettermiddagsturer i området, bl.a. en natursti med poster, mens andre koste seg i solveggen.

På kvelden var det middag inne på hytta. Etterpå oppholdt vi oss utendørs med bl.a. dart og diverse andre aktiviteter til det ble «mørkt» og vi måtte innta køyene.

Onsdag var det tur i området. Noen av oss gikk opp på Stor-Svuku (1429 moh), de øvrige gikk en tur i området.

Torsdag gikk turen fra Svukuriset til Elgå.

Meningen var å gå en sti over åsen (8 km), men pga. den før omtalte steinura ble det avlyst. En mann som kom den veien, fortalte om mye stein på stien og vi fant ut at det kanskje ikke var forsvarlig å gå den ruta.

Så det ble grusveien i stedet, ca 1 mil å gå. Femundsmarka er en nasjonalpark, og det er derfor ikke tillatt med transport av personer. Men vertskapet på Svukuriset var enestående, og siden vi hadde overnattet to netter, kunne de gjøre et unntak og frakte noe av bagasjen vår når de kjørte til Elgå for å hente matvarer.

Dermed la vi igjen det vi ikke trengte å ha med på turen. Etter at vi var kommet fram til hotellet på Elgå, kom en av vertskapet kjørende med opp-pakningen vår. Snakk om service!

Det var meldt dårlig vær denne dagen, kanskje lyn og torden. Litt duskregn da vi startet, men det ga seg etter hvert, og regntøyet ble pakket ned i sekkene.

Underveis hadde vi en god rast på et nydelig sted ved bredden av Femunden. På Elgå tok vi inn på Femunden Nasjonalparkhotell. Der fikk vi servert middag om kvelden og frokost før avreise neste morgen. Hotellet lå flott til ved Femunden.

Tidlig avreise med skolebussen neste morgen. Først til Engerdal skole, hvor vi gikk over på bussen til Elverum. Derfra Trysilekspressen til Gardermoen og fly hjem.

Det ble en minnerik tur i stort sett pent vær. Vi fikk ikke det dårlige været som var spådd på torsdag. Men dagen etter hjemkomsten kunne vi se på værmeldingen at det var skikkelig ufyselig vær i det området vi hadde gått dagen før. Værgudene holder nok en beskyttende hånd over oss i Veterangruppa!

Av Solveig Kjerran, Åsmund Kaspersen og Bjørnar Seljehaug

De «spreke» på toppen Store-Svuku.

Vi roer ned og koser oss.

Godt med en hvil.

Bjørnar Seljehaug, lederen av Veterangruppa, er godt fornøyd med turen.

Den glade vandrer

Av Jorunn Mørkved

Vi som begynner å dra på årene, vi som liker å være på tur sammen med trivelige folk, men trenger et insitament til å komme opp av godstolen, vi som ønsker å bli bedre kjent i egen by ved hjelp av Apostlenes hester, vi leser ukas SMS fra Bjørnar Seljehaug med stor interesse. Hver søndag ettermiddag tikker den inn: Velkommen til ukas tirsdags-tur. Med nøyaktig beskrivelse av rutevalg, mulighet for å hoppe på eller av undervegs, opplysning om endestasjonen hvor man spiser eller drikker kaffe. Osv. Tre tirsdager i måneden er det tur, den fjerde har det vært møte med foredrag/kåseri og kaffe og kaker. Møtene blir fra nå av bare tre ganger pr. sesong.

Etter hvert har det utviklet seg en entusiastisk kjerne, ca 20-30 mennesker. Noen har «vondter», men ingen klager. Det er mye latter og moro. Og alle «nye» er hjertelig velkommen inn i varmen hos denne gjengen

I tillegg til disse turene, har man på ettersommeren de siste årene arrangert en endags-busstur til et interessant område i Troms og en flerdagstur til fjernere områder.

Oppslutningen om turene er veldig god.

Bjørnar en gammel travet i Troms Turlag. I seksten år på seksti-syttitallet var han tilsyn på Gappo. Han har vært en aktiv dugnadsmann og har hatt diverse verv i TT. Han har vært styremedlem, byggekomiteemedlem og i mange år medlem av arrangementskomiteen for de månedlige møtene i TT. (Disse møtene på 70-tallet var megapopulære!) Som turlleder

Bjørnar. Tegning av Klaudius

på mange TT-turer i indre Troms var han et godt forbilde for hvordan man oppfører seg på fellestur. Med sitt gode humør og innsikt har han nok «lært opp» mange av sine tur-deltakere.

Bjørnar fikk i 2019 utmerkelsen «Den gyldne varde» for over femti års innsats for Troms Turlag. Han har for øvrig ikke tenkt å trappe ned innsatsen.

Bjørnar er ansvarlig for Veterangruppas flotte hjemmeside, her finner du mye informasjon: troms.dnt.no/veterangruppa/

Bålet er målet

Dette er bålgruppa sin visjon: Det å sitte ved bålet og mate flammene og la samtalen gå om løst og fast eller la det være stillhet, nyte et medbragt stort eller lite måltid og være ute, sammen. Det er tingen!

I 2019 har vi vært flere turer i Telegrafbukta og ved Prestvannet, og vi har vært i Turbohuken, som ligger mellom Stakkevollan og Hamna.

I Telegrafbukta har vi fått se isbadere, og vi har fått dele maten vår med tilfeldige folk som har oppsøkt oss ved bålet, som for eksempel da vi fikk besøk av en kinesisk familie på en litt for tidlig jakt etter nordlyset en regntung dag i oktober. De fikk grille pølse på spidd i stedet. Ved Prestvannet dukket det opp ulike nasjonaliteter, og til Turbohuken hadde selveste julenissen

funnet veien! Et ulikt antall personer har deltatt på bålkosene. De fleste har sett invitasjonen/infoen på DNT sin hjemmeside.

Dette er et lavterskeltilbud til lett tilgjengelige steder. Nesten like lett tilgjengelig som sofakroken hjemme, men mye hyggeligere!

Vi håper mange vil dukke opp sammen med oss i 2020. Det er perfekt om noen har lyst til å være med som faste båltennere og bålrensere, men om du bare har anledning en gang imellom, - så kom! Ta med sitteunderlag og det du selv trenger. Vi møtes torsdager - slik:

13. februar og 12. mars: Telegrafbukta

23. april og 14. mai: Prestvannet

Du er hjertelig velkommen

Tekst og foto: Helene Lockertsen

Turister fikk pølse, null nordlys.

Snart vår – bålturn i Telegrafbukta.

Caroline, lillebror, trillingen Line og Turbo over Grønlandsisen!

En reiseskildring.

Jeg var innom turlagskontoret og kommer i prat med Mia. Jeg nevnte at jeg holder på med opp trening til en Grønlandstur og ansiktet lyser opp! «DU! Da kjenner jeg en superspreking som du må ta med deg på tur! Du må jo ta med deg Turbo!» Jeg kjente ikke Turbo selv, men vi hadde jo vanket i de samme kretsene ei stund, og folk snakker utelukkende positivt om denne spreke blåreven. «Så klart! Er det noen som klarer å holde turhumøret på topp i nesten en måned så er det nok Turbo». Saken er avgjort! Jeg, lillebror, trillingen Line og Turbo skal på tur!

Vi bruker de siste ukene før turen på opp trening og forberedelser. Det blir mange runder med dekktrekk opp og ned bakkene på Tromsøya, mange turer opp Kløftbakken og Fløya. Og teltturer, mange fine teltturer. Opp treninga er som oftest ikke det mest spennende med en så lang tur, men skal man trekke på en pulk i en måned så er det greit å være forberedt. Ukene blir til dager, dager til timer og før vi vet ordet av vi står vi på Tromsø Lufthavn. Reisen er i gang, og to dager senere setter vi fot i Kangerlussuaq. Vi er endelig ved startpunktet. Sola skinner, og nede ved havet ser man lite til de 600 km med bre som skal krysses. Jeg, lillebror, trillingen Line og Turbo er enige om at vi kommer til å være det beste teltlaget som noen gang har krysset isen.

Turen starter med en busstur opp til brekanten. Vi har vel alle litt sommerfugler i magen, men får fort litt utløp da vi må bære pulkene på 70 kg nesten 200 meter fra bus-

sen til isen. Vi spenner på sela, Turbo får plass fremst på pulken og setter marsj rett øst. Brefallet på vestsiden er et isete og kupert landskap. Vi går til fots de tre første dagene, drar pulken opp og frem, slår opp camp på de snøflekkene vi finner og nyter landskap og vær. Det er gøy å bevege seg opp brefallet på denne måten, men vi gleder oss veldig til å spenne skia på beina. På dag tre flater det ut, nå ser vi ikke lenger annet enn hvitt, og ulike former av hvitt skal det være i tre uker fremover.

Rutinene begynner å sette seg. Lillebror våkner først på morgningen, etter det våkner jeg og Turbo. Trillingen Line er ikke så veldig glad i tidlige morgninger, så hun kom som oftest ut av soveposen når kaffen var klar. Turbo er ingen stordriker av kaffe selv, men innså fort at resten av teltlaget trengte en liten dose på morgningen for å dra trøtten ut av øya. Når man er mange på tur sammen, er det viktig at alle bidrar.

Turbo ble en ivrig kaffekoppholder mens jeg rørte ferdig havregrøten. Teamwork makes the dream work! Etter frokost var det bare å pakke sammen og komme seg videre. Vi går i etapper og har en liten pause en gang i timen. Turbo bytter på å sitte foran og bak på pulken. Foran var det lettere ha oversikt over terreng og vær, men bak var det lettere å slå av en prat med den som var neste i rekka. Det ble nok mange dype samtaler om tur og turlivets gleder mens pulken skled over isen.

De første dagene har vi solskinn nesten hele tiden. Påske på breen sa vi. Turbo mente det var noe unødvendig å øve seg på å ikke fryse når det var så varmt. Vi var litt enige i det, men det er en lang tur, og på lange turer opplever man som oftest at været endrer seg. Etterhvert gir sola seg og vinden blåser opp. Det viser seg at man stort sett går i motvind når man går fra vest til øst. Turbo spenner seg ekstra godt fast i pulken og må riste pelsen et par ganger før vi

kryper inn i teltet for kvelden. Det er mye jobb igjen når teltet er satt opp og teltpropa er gravd. Det skal spises og skiftes, og det skal smeltes MYE snø. I teltlaget trengte vi fort 15 liter vann på en dag, så hvis man ville slippe å bruke kvelden på snøsmelting var det bare å hive seg rundt. Etter at middagen var spist og snøen var smelta, ble resten av kvelden brukt på Yatzy, kortspill og røverhistorier. Vi ble alle enige om at det er godt å kjenne på litt vær, for da blir det jo ekstra hyggelig å komme inn i teltet. Og telthygge ble vi eksperter på! Lillebror delte ut marsipan og trillingen Line spilte musikk som vi kunne synge med på. Turbo påpekte at det var vel strengt tatt ingen av oss som kunne synge, men det var veldig koselig å prøve.

Etter to uker på tur når vi DYE 2, en forlatt amerikansk radarstasjon. Vi ser den lenge i horisonten, så blir den borte og så dukker den opp igjen. Det så først ganske liten ut og så viser det seg at den er ganske stor. Vi er

alle enige om at lunsjen må spises inne, vi må bare finne ut hvordan vi kommer oss til døra. Denne radarstasjonen har vært forlatt siden oktober 1988. Den er strippa for elektronikk, men ser ut som den ble forlatt i en hast. Det ligger fortsatt ei stor steik på benken på kjøkkenet. Sengeklær på sengene, en kar glemte å ta med jeansbuksa si som fortsatt hang over en stol på en av soverommene. Vi finner veien opp i den store kuppelen og tar lunsjen der. Turbo tester klatreferdighetene og begynner å klatre opp i den gamle antenna. Det måtte dokumenteres! Det er sikkert lenge siden noen var så høyt opp der inne. Jeg, lillebror og trillingen Line finner ut at det er best at vi lar klatringen begrense seg til rever. Vi spiser opp lunsjen og tar noen bilder, men så må vi komme oss videre. Det er tross alt fem etapper igjen denne dagen. Ved siden av DYE 2 ligger en liten flybase hvor det trenes med Herculesfly. Vi krysser rullebanen og syns det var veldig gøy at vi fikk gått litt på

nypreppa løype så langt inn på Grønlandsisen.

Nå er det lenge før vi har noe å feste blikket på igjen, neste er fjellene på østkysten. Dagene er like. Åtte til ti økter. Sette opp camp. Slappe av, spise mat og godteri. Få ei god natt søvn. Vi går i solskinn, sterk vind, full whiteout, på skare og i kram snø. På et tidspunkt var snøen så klabbete at vi bestemte oss for å gå på natten istedenfor på dagen. Vi var kanskje ikke kjempefornøyde den første natta vi skulle snu døgnet, men da vi gikk ut av teltet og så lyset i horisonten mens sola jobbet seg frem glemte vi alt annet.

Det er et enkelt liv på isen, men dagene går og vi innser at det nærmer seg slutten. Vi kjenner at vi gleder oss til å komme i mål, men skulle på mange måter ønske at vi bare kunne fortsette å gå. Vi får flere godværsdager, kjenner at pulkene har blitt lettere og hvis vi kjenner ekstra godt etter, så merker vi kanskje at det går nedover. Så dukker

fjellene opp i det fjerne. Nå vet vi at det er like før. Vi ser isbjørnspor, bare en dag eller to gammelt og landskapet endrer seg. Hverken jeg eller Turbo har hilst på en isbjørn før, vi finner ut at det er best vi lar det fortsette sånn.

Brefallet på østsiden er ikke som det på vestsiden. Det er en lang nedoverbakke og snøen var så fin at vi sklei hele veien ned den siste dagen. Vi ser hav! Vi ser fjell! Og plutselig ser vi ei grillhytte! Vi står på skia helt ned og setter beina på berg for første gang på 26 dager. Det er ganske flott og litt vemodig. Det blir middag i solsteiken mens vi ser ut på isbergene, og etter det en liten eksposisjon ned til vannkanten for å stikke fingeren i vannet. Nå er det bare å vente på

helikoptertransport til Tasilaq og resten av turen hjem.

En tur over Grønlandsisen byr på det meste av vær- og snøtyper. Vi fant ut at ideen om å være det beste teltlaget noensinne var lurt, og at de fleste dager er gode dager når man får være på tur med gode venner. Noe av det viktigste man gjør på tur er jo å kose seg.

Takk for turen Turbo, lillebror og trillingen Line, gleder meg til vi skal avgårde igjen!

Tekst og foto: Caroline Haug

På tur i Troms

Av Jorunn Mørkved

Troms Turlag hadde 100-årsjubileum i 2007. Dette var ei god anledning for et større bokprosjekt: En beskrivelse av et turlag som hadde både kraft, pågangsmot og evne til å utvikle seg til en livskraftig friluftsansjon.

To ganger tidligere var det skrevet bøker om Troms Turlags liv og virke: Den ene til TT sitt 75-års-jubileum i 1982. Den andre boka var Troms Turlag, årbok 1974 -1975.

Bokprosjektet kom i gang i 2006. Ideen med boka var å gi turgåere tips og informasjon til å planlegge og legge ut på tur i kjent og ukjent terreng. Boka var ment å være en god inspirator. Her skulle du finne de fleste opplysninger som du trenger i forbindelse med planlegging av turer i TT sitt virkeområde.

Det ble en gedigen dugnad: 24 forfattere, 40 fotografer og 8 informanter deltok med stor entusiasme i bokprosjektet.

«På tur i Troms» ble lansert i desember i 2006. Den ble godt mottatt og lå nok under mange juletrær dette året.

Asbjørn Jaklin i Nordlys var raus med rosen; «På tur i Troms» vil lokke den mest trofaste sofasliter ut på tur. Det kribler i beina». Og videre: «Boka er vellykket.

Det gjelder alle sider ved den. Layouten er god, lesbarheten glimrende, kartene informative og klare med tydelige ruteforslag. Mange av tekstene formidler kjærlighet til naturen og entusiasme over turopplevelser sammen med andre. Dessuten kryr det av gode bilder i boka.»

Årene har gått, og «På tur i Troms» har nok kommet i skyggen av stadig nye turbøker. Boka finns fortsatt på TT-kontoret. Du får den til godt redusert pris. Løp og kjøp, du blir ikke skuffet!

Veterangruppa i Troms Turlag

er en gjeng med voksne turglade mennesker. Hver tirsdag møtes vi klokka 12:00 for å gå tur, bare avbrutt av en liten «ferie» midt på sommeren. Vi går hovedsaklig på Tromsøya, men også endel på fastlandet og Kvaløya. En tirsdag i månedene okt – mai samles vi til møte på Heracleum. En oversikt over våre aktiviteter finner du på: <https://troms.dnt.no/veterangruppa/>

Gradering	Passer for	Høydemeter	Stigningsgrad/eksponering
	Voksne, som liker å gå tur sammen. Du må ha egnet turutstyr og gode sko	Ikke mange	Sti og asfalt. Du må være i alminnelig god form og det er viktig at du kan ta vare på deg selv.

Erfaringer med bruk av hytteverter i Troms Turlag

Når man går fra hytte til hytte i fjellene i Nord-Sverige, så møter man på trivelige «stugvärdar» i regi av den svenske turistforeningen (SFT). De ønsker vandrerne velkommen, anviser rom, gir en orientering om hvilke ordninger som gjelder for å ta inn på hyttene og svarer på spørsmål om vandringsruter. Disse «stugvärdarna» har det som lønnet arbeid i sesongen og holder til på ei fast hytte. I Sør-Norge er det også mange betjente DNT-hytter som har lønnet personale der man i tillegg til overnatting kan få kjøpt ferdig frokost og middag.

I Troms er alle hyttene ubetjente. Etter hvert som besøkene på hyttene har økt og nye

grupper vandrere har overnattet på hyttene, ønsket Troms Turlag å prøve ut ordningen med å ha frivillige hytteverter som i kortere perioder i sommersesongen kunne kombinere vertskap på et eller flere hyttetun med mulighet for turgåing på dagtid. Oppdraget til hyttevertene var å være tilstede på hyttetunet ettermiddag og kveld for å ta imot nye gjester og informere om overnatting og betaling på hyttene.

Sommeren 2018 averterte Troms Turlag etter hytteverter til sine hytter. Det var god respons på utlysningen, og media ga saken god oppmerksomhet. Ni personer stilte opp som hytteverter og ni hytter hadde verter. Det var fire av hyttene i indre Troms; Lappjord, Altevattn, Rosta og Gappo og alle

fire hyttene på fastlandet nær Tromsø; Skarvassbu, Nonsbu, Blåkollkoia og Trollvassbu og i tillegg også Jægervasshytta som hadde hytteverter. Vertene hadde minimum to overnattinger på hvert hyttetun. Flere valgte å være hyttevert på flere hytter med minst to dager på hvert sted. På den måten fikk man også fine dagsvandring mellom hyttetunene. Av rapportene å dømme trivdes hyttevertene med sine oppgaver. Mange hytteverter rapporterte om at gjestene betalte for seg og at de bidro med rydding og vasking. Flere fikk også god tilbakemelding på at hyttevertene fantes der.

Hei.

Da er jeg tilbake etter et herlig opphold som hyttevert. Det var overraskende mye folk på mandag og på tirsdag, men så roet det seg litt ned. Foruten meg var det kun to andre norske. Ellers var det en klar overvekt av finlendere, et par tyskere og en nederlander. Mitt inntrykk er at folk er flinke til å gjøre opp for seg, og at de gjerne bidrar med å kløyve ved og å vaske etter seg. Det var særdeles trivelig å være hyttevert og det virket som om folk var positive til at det var hyttevert på hytta.

Noen hytteverter opplevde at få av gjestene hadde skrevet seg inn og måtte få en oppfordring før de gjorde det.

Jeg var hyttevert i to døgn. Den første natten var det tre personer som overnattet, men kun en hadde skrevet seg inn i protokollen før undertegnede anmodet de resterende om å skrive seg inn. Dagen etter var det seks som overnattet på hytta. Av dem hadde bare to personer skrevet seg inn. De fire siste skrev seg inn på anmodning når dette ble tatt opp med dem. Det må nevnes at samtlige av de ni som overnattet på hytta var på langtur med over 7 overnattinger og med mange overnattinger på hyttene til

Troms Turlag. Kun en av de ni var fra Norge. Gjestene kom ellers fra Sverige, Tyskland, Nederland og Serbia. Jeg er helt overbevist om at hytteverten har en positiv effekt. Det var en hyggelig og flott opplevelse å være hyttevert. Jeg håper dette er en ordning som vil bli gjen tatt.

Sommeren 2019 var det også noen hytteverter i sving. Når det gjaldt forslag til endringer fra hyttevertene, uttrykte alle behovet for tydeligere informasjon på flere språk. Mange besøkende kom fra land hvor det er andre ordninger som gjelder for hytteovernattinger.

Alle hyttene i Troms Turlag er ubetjente og bygger på tillit til at gjestene skriver seg inn, betaler og rydder og gjør hytta i fin stand til de neste besøkende som kommer. Hytteverter kan være et bidrag til å ta imot og informere gjestene om hva som forventes av dem som overnatter på hyttene.

Kombinert med mulighet for turer på dagtid, kan det å bli hyttevert være en positiv opplevelse på mange måter. Vi håper det kommer mange søkere når Troms Turlag på nytt lyser ut stillinger som frivillige hytteverter i 2020!

Av Mia Kanstad Kulseng og
Eli Moksnes Furu. Foto: Øystein Overrein

HAR DU LYST TIL Å VÆRE HYTTEVERT?

Har du lyst på en spesiell opplevelse i 2020? Meld deg som hyttevert og få gode møter med glade vandrere og nydelige naturopplevelser tilbake!

Om hytteverten

Hovedoppgaven til hytteverten er å ønske gjestene velkommen og informerer om overnatting og betaling. Som hyttevert er du også tilgjengelig for spørsmål som gjestene måtte ha og ser at alt ser greit ut på hytta. På dagtid kan hytteverten ta fine turer i området. Det passer både for den som vil være hyttevert alene eller for to turvenner som vil være hytteverter på samme hyttetun. Er du sosial og friluftinteressert, er dette en oppgave for deg!

Kost dekkes av Troms Turlag.

Det vil bli holdt et informasjonsmøte før oppstart.

Tidsrom

Vi trenger hytteverter både ukedager og helger. Om du kan dekke flere hytter i et område over noen dager, er det kanskje en bonus både for deg som får fine turer og oss som får dekt et større område. Generelt er det ønskelig at du kan ta flere dager i strekk som hyttevert. Vi trenger hytteverter i følgende perioder:

- påsken
- april (helger)
- juni-august
- september (helger)

Hyttene

Indre Troms: Lappjordhytta, Altevasshytta, Gaskashytta, Voumahytta, Gappohytta, Dividalshytta, Dærtahytta, Rostahytta, Gappohytta og Goldahytta
Rundt Tromsø: Skarvassbu, Nonsbu, Trollvassbu og Blåkollkoia
Lyngen: Jægervasshytta

Søknad

Bruk følgende nettside:
troms.dnt.no/hyttevert

Troms Turlag innfører hyttebooking

Flere medlemsforeninger har allerede innført DNTs hyttebooking, og nå blir ordningen også tilgjengelig på Troms Turlag sine hytter.

Det nye systemet gir mulighet for å planlegge turer med trygghet for at det er ledig sengeplass når du kommer frem til hytta. Mange av våre besøkende har lenge ønsket en slik ordning, og vi ser fram til å få på plass dette tilbudet. Det er delte meninger om behovet for å kunne reservere senger på hyttene, og spesielt barnefamilier og de som går flere i lag har etterspurt dette tilbudet. Både Harstad Turlag, Bodø og omegn Turistforening og Vesterålen Turlag har positive erfaringer med det nye booking-systemet, etter deres utprøving føler vi oss trygge på at det vil fungere godt også på våre hytter.

Hyttebooking fungerer slik at når du bestiller, er det kun ledige plasser som er synlige i systemet. Reservasjonen gir fortrinnsrett til sengeplass, men det forutsetter at du er på hytta før klokka 21:00 på kvelden. Alle sengeplasser kan reserveres ved forhåndsbetaling. Etter kl. 21.00 kan andre overta senga, og man må da ta til takke med en annen soveplass. I tillegg til de reserverbare sengene, er det også tilgjengelige madrasser og sofaplasser. Det skal alltid være plass til alle besøkende, også de som ikke har reservert ei seng på forhånd. Dette står beskrevet på ut.no.

Først ut med hyttebooking er Senjabu, Gammelhuset i Skipsfjord, Jægeravshytta og Ringvassbu. Vi starter med disse hyttene siden de ikke er en del av et stinett. Når vi har gjort oss erfaringer med disse hyttene,

fortsetter vi med de bynære hyttene Trollvassbu, Nonsbu, Blåkollkoia og Skarvassbu. Deretter vil bookingen innføres på hyttene i indre Troms.

Hyttene vil merkes med rom- og sengenummer, og det vil stå skilt på døra til alle soverom om at rommet inneholder senger som kan være reservert fram til kl. 21.00. På hyttene sørpå er sengene reservert fram til kl. 19.00, men her i Troms er avstandene lengre, og i den lyse årstiden vil vi gjerne bruke hele dagen ute på tur. Derfor er fristen utvidet kl. 21.00 for forhåndsbooking på våre hytter.

Følgende vilkår vil gjelde ved forhåndsbestilling av seng:

Før overnatting:

- Husk å sjekke om hytta er låst med spesialnøkkel eller med DNTs standardnøkkel.
- Minst én i turfølget må være DNT-medlem for å få kjøpt DNTs standardnøkkel.
- Hvis hytta er låst med spesialnøkkel, må du ta kontakt med turlagskontoret for å få tilgang på nøkkel.

Avbestilling:

Ved avbestilling benyttes avbestillingslenke som du vil få tilsendt i bookingbekreftelse på epost.

- Avbestilling tidligere enn 10 dager før ankomst gir 100% refusjon.
- Avbestilling tidligere enn 5 dager før ankomst gir 50% refusjon.
- Avbestilling senere enn 5 dager før ankomst gir ingen refusjon(*).

(*)Dersom man ønsker å overnatte på annen hytte enn på den man opprinnelig har booket, så er betaling for bookingen gyldig i 10 dager (5 dager før – 5 dager etter booket ankomstdato). Betalingen vil da

gjelde for ledige sengeplasser eller benker/madrasser.

Regler for bruk, veibeskrivelse og andre relevante opplysninger om hytta finner du på ut.no.

Ved henvendelser, ta kontakt med Troms Turlag på epost troms@dnt.no eller på telefon 776 85 175 (i åpningstidene). Du finner mer informasjon om hyttebooking på vår nettside troms.dnt.no under fanen «Hytter».

Info fra turlagskontoret og styret

MIDLER TIL ØKT

SNØSKREDSIKKERHET:

Troms Fylkesråd utlyste på tampen av 2019 midler til frivillige organisasjoner sitt arbeid med snøskredssikkerhet i Troms.

Totalt var potten på 950.000 kroner, og kun frivillige, regionale organisasjoner som allerede jobbet aktivt med snøskredssikkerhet kunne søke. Fokus var på det forebyggende arbeidet for å unngå snøskredulykker. Etter søknad fikk Troms Turlag tilsagn på 362.000 kroner, fordelt på følgende tiltak:

- Skredvettdagen i alle lokallag – kroner 25 000
- Kartlegging av læringseffekten av skredkurs – kroner 55 000
- Komplettering av beeperparken i Tromsø Alpinpark – kroner 10 000
- Stipendordning for utstyr og kurs for frivillige – kroner 27 000
- Toppturbuss i Tromsø – kroner 75 000
- Skredworkshop for turledere – kroner 40 000

- Informasjonstiltak på nett og ved startsteder om mulig skredfare – kroner 50 000
- Skredworkshop heisbasert frikjøring for ungdom – kroner 10 000
- Kompetanseheving Nord-Troms – kroner 20 000
- Senke terskelen for ung deltakelse – kroner 50 000

OPPDATERTE SKJEMAER:

Skjema for turrappport er oppdatert, og vi oppfordrer frivillige til å bruke disse. Særlig er innrapportering av frivillige timer viktig. Skjema finner dere på nettsidene: <https://troms.dnt.no/turledere/>

VEDTAK OM TURLEDERKURS:

Vedtak fra Troms Turlag:

- TT vil ha to grunnleggende turlederkurs, ett på vår og et på høst, sommer-turlederkurs hvert år og vinterturlederkurs minst annet hver år.

- Styret foreslår at deltakere på sommer- og vinterturlederkurs kan få refundert halve kursavgiften etter to turer det første året, og den andre halvparten etter to turer det påfølgende året.
- Ambassadørkurs og grunnleggende turlederkurs foreslås å være gratis, mot at kurset fylles opp, det benyttes gratis møtelokaler hos turlagskontoret og at deltakerne holder sin egen mat og drikke. TT vil da kun ha utgifter til instruktør.
- For turleder tilknyttet TT: Anbefaling fra instruktør/turleder/medturleder
- Ha oppdatert skredkompetanse (regodkjenning vinterturleder)

TURLEDERUTVALG:

I etterkant av turledersamlinga på Lyngseidet oktober 2019, ble et eget turlederutvalg opprettet. Utvalget består av Christine Smith-Simonsen (Turutvalget/TT), Caroline Haug (leder/FSG), Harald Faste Aas (kursleder/FSG), Geir Bye (TT/FSG), Anders Lund Eide (TT/FSG), Jan Thomas Schwenke (TT/FSG), Richard Fjellaksel (FSG/skredkomiteen), Ole Jacob Skou Nilsen (FSG/Klatrekomiteen) og Mia Kanstad Kulseng (kontoret). Det er også ønskelig med representanter eller kontaktpersoner i lokallag. Turlederutvalget skal være en ressursgruppe som kan fremme forslag til styret som gjør vedtak. Målet er å sørge for kvalifiserte og motiverte turledere og instruktører i medlemsforeningen. Et viktig trinn i dette er å tidlig fastsette datoer for kurs og samlinger, så det er lettere for både ferske turledere og erfarne turledere å finne møteplasser og å delta på kurs. Det er også mål om gratis, årlig skred-workshop og førstehjelpskurs for aktive turledere.

REFUSJON AV DELTAKERAVGIFT PÅ TURLEDERKURS:

Deltakeravgift for vinter- og sommerturlederkurs er satt til kroner 2000 for medlemmer av TT. Kroner 3500 for eksterne medlemmer. Turledere må selv sende «krav» - og vise til at dere har vært aktive som turledere. Husk derfor å registrere dere som turledere på de turene dere arrangerer.

GRATIS FØRSTEHJELPSKURS:

Turledere som har arrangert to turer kan søke om å få refundert deltakeravgiften på førstehjelpskurs.

REGODKJENNING AV TURLEDERE:

Dersom turleder kurset ditt er gått ut, trengs en anbefaling om regodkjenning fra kursholder som er godkjent for å holde turlederkurs. Anbefalingen blir behandlet i styret. I tillegg må følgende være oppfylt for at styret skal kunne anbefale regodkjenning av turledere:

Vedtak: Troms Turlag vil ved anbefaling av regodkjenning av sommer- og vinterturledere, legge vekt på følgende kriterier:

- Ingen alvorlige klager/innvendinger mot turleder
- Dokumentasjon på gjennomførte turer
- For turleder i lokallag: Anbefaling fra lokalstyret

NYE UT.NO:

Ut.no er relansert og oppdatert. Det er blant annet gjennomført forbedringer av skredvarsel og kartlag for bratthet, implementert google maps og forbedret «slik kommer du deg dit»-seksjonen. I tillegg er det implementert en tydeligere presentasjon av vintertløyper og sommerløyper i kartet og lagt til en mulighet for å bli DNT-medlem på DNT-hyttesider.

Av Lin Einarsdotter Olsen og Mia Kanstad Kulseng

Slik fyrer du riktig

1 Bygg bålet riktig

2 Tenn fra toppen

3 Sørg for nok luft

Stig Kristian Sørensen

Korrigerer:

I forrige nummer av Fjellvåken var reinrose ved en feil illustrert med et bilde av issoleie. Her er det riktige bildet av reinrose.

Foto: Oddvar Hagen

Forsida: Utsyn fra toppen Njunis nord-østover mot Liggafjellet, Isdalsfjella og Måskanvarri. Foto Øystein Overrein

Vi ønsker alle velkommen innom Turlagskontoret til en hyggelig prat

Neste nummer av Fjellvåken kommer ca. 1. juni 2020. Stoff til Fjellvåken nr. 2, 2020 må være hos oss innen 10. april.

I redaksjonen Jorunn Mørkved og Nina Cheetham

- ◆ E-post: troms@dnt.no
- ◆ Hjemmeside: www.troms.dnt.no
- ◆ Nå er vi også på Facebook. Troms Turlag – DNT.
- ◆ Redaksjonen i Fjellvåken ønsker stoff fra Turlagets medlemmer. Manus kan sendes til Turlagets adresse.
- ◆ Adresseendring meldes direkte til Turlagskontoret.

Åpningstider onsdag 12–16, torsdag 12–18, fredag 12–16. **Telefon besvares i åpningstiden**
Postboks 284, 9253 Tromsø | **Besøksadresse** Kirkegt. 2 | **Telefon** 77 68 51 75 | **Bankgiro** 8245 06 09141